

Fjärde söndagen i advent

Predikan på distans 2021-12-19. [Om kyrkhelg i sommar se sista sidan!]
Kyrkoherde Sten Rydh, Evangelisk-lutherska kyrkan i Sverige.

I Guds, Faderns + och Sonens och den Helige Andes, namn. Amen.

Bön. Käre himmelske Fader! Låt oss nu genom ordet och din helige Ande lyssna på och av hjärtat ta emot vad du vill säga oss i dagens bibeltext. Genom Jesus Kristus, vår Herre och Frälsare. Amen.

Predikotext: Joh. 3:22-36 (2:a årg.)

22 Vid den tiden gick Jesus med sina lärjungar till Judeen, och han var med dem där en tid och döpte. 23 Även Johannes döpte, i Aïnon nära Salim där det fanns gott om vatten, och folk kom dit och blev döpta. 24 Johannes hade ännu inte blivit satt i fångelse.

25 Då uppstod en diskussion om reningen mellan några av Johannes lärjungar och en jude. 26 De gick till Johannes och sade: "Rabbi, han som var med dig på andra sidan Jordan och som du vittnade om – nu döper han, och alla går till honom!"

27 Johannes svarade: "En människa kan inte ta sig något utan att det ges henne från himlen. 28 Ni kan själva vittna om att jag sade: Jag är inte Messias, jag är sänd framför honom. 29 Brudgum är den som har bruden. Men brudgummens vän står där och lyssnar till honom, och han gläder sig över brudgummens röst. Den glädjen är nu min helt och fullt. 30 Han måste bli större och jag mindre.

31 Den som kommer från ovan är över alla. Den som kommer från jorden är av jorden och talar utifrån jorden. Den som kommer från himlen är över alla. 32 Han vittnar om det han har sett och hört, men ingen tar emot hans vittnesbörd. 33 Den som tar emot hans vittnesbörd har bekräftat att Gud är sann.

34 Den som Gud har sänt talar Guds ord, för Gud ger Anden utan begränsning. 35 Fadern älskar Sonen och har lagt allt i hans hand. 36 Den som tror på Sonen har evigt liv. Den som inte lyder Sonen ska inte se livet, utan Guds vrede blir kvar över honom."

Inför julens stora högtid handlar texterna om Johannes döparen, som kom för att förbereda Jesu ankomst. Johannes döper och predikar. Han gläds över att Jesus nu har kommit och att människorna också strömmar dit till honom för att lyssna på ordet och bli döpta. Men Johannes lärjungar är bekymrade över att folket nu går från Johannes till Jesus. Tidigare hade alla gått ut i öknen för att lyssna på Johannes och bli döpta av honom, och Johannes lärjungar hade säkert varit mycket glada över att så många kom. Men nu blir det andra tider. Folket söker sig bort från Johannes och går istället till Jesus. Skaran kring Johannes minskar och minskar. Det uppstår diskussioner om dopet med en jude. Johannes lärjungar blir bekymrade och säger:

"Rabbi, han som var med dig på andra sidan Jordan och som du vittnade om – nu döper han, och alla går till honom!" (v. 26).

För en biblisk förkunnare är detta en prövning och en frestelse. När folk strömmar till och många lyssnar frestas prästen till högmod. Han kanske tänker: *"Min goda predikan gör att många samlas!"* Men när folket istället går bort och skarorna minskar blir detta en svår anfäktelse och frestelse till missmod. *"Varför är det nu så få som vill komma och lyssna?"* Det är också en prövning för församlingens medlemmar. Man vill gärna vara med där det är stora skaror som samlas, där många stämmer in i sång och musik och där glädjen är stor med varma känslor. Men när det är mycket få som samlas kommer lätt missmodet smygande. Missmod

och avundsjuka över andra kyrkor som är fyllda med folk. ”Vad är det för fel på vår präst som samlar så få lyssnare? Varför är han så sträng i läran? Borde vi inte gå samman med några andra kyrkor så att vi äntligen blir fler?” tänker man kanske.

I staden Korint ledde sådana tankar till splittring och avundsjuka. Paulus skriver:

I vår Herre Jesu Kristi namn uppmanar jag er, bröder, att ni alla ska vara eniga i det ni säger och inte låta splittring finnas bland er, utan stå enade i samma sinne och samma mening. Av Chloes folk har jag nämligen fått veta om er, mina bröder, att det förekommer stridigheter bland er. Vad jag menar är att ni var och en säger: "Jag håller mig till Paulus" eller "Jag håller mig till Apollos" eller "Jag håller mig till Kefas" eller "Jag håller mig till Kristus". Är Kristus delad? Det var väl inte Paulus som blev korsfäst för er? Eller var det i Paulus namn ni blev döpta? (1 Kor. 1:10-13).

Paulus visar här att avundsjukan och högmodet leder till splittring även bland sådana som är eniga i läran. Apollos, Kefas (Petrus) och Kristus predikade ju en och samma lära. Men olika förkunnare har olika gåvor. Somliga har en särskild gåva att tala enkelt och folkligt så att alla förstår, medan andra har svårt för detta. Men det är då särskilt viktigt att man inte börjar föredra den ene prästen framför den andra. Skriften betonar att vi inte skall överge vår församlingssamfund (Hebr. 10:25). Vi skall istället tacka Gud för den eller de präster vi har i vår församling.

Varje ordets förkunnare är kallad av Gud och ämbetet är en Guds gåva till kyrkan. Därför skall vi med ödmjukhet och förtröstan hålla oss till den eller de herdar Gud har kallat till oss och inte avundsjukt snegla på andra präster, som kanske har större gåvor och samlar mer folk. Ofta frestas sådana präster till högmod vilket sedan leder till att de blir intagna av falska läror.

Så var det för prästen Carlstadt, som var Luthers vän och föregångare vid universitetet i Wittenberg. De var båda kallade som teologie doktorer och många studenter kom till dem och lyssnade. Men fler och fler strömmade till Luther medan Carlstadts föreläsningssal blev tommare och tommare. Detta var en svår prövning och frestelse för Carlstadt. Ännu värre blev det när båda blev kallade till den stora disputationen i Leipzig, där de skulle disputeras med den främste katolske teologen Eck. Carlstadt inledde de första dagarna, men sedan blev det Luthers tur. Carlstadt hade inte så gott minne som Luther utan måste bläddra bland sina böcker på talarstolen för att kunna disputeras med Eck. Men när Luther kom hade han allting klart i sitt minne och kunde vederlägga Eck med stor kraft. Eck brydde sig inte heller om Carlstadt utan inriktade all sin energi på Luther, som han såg som sin egentliga motståndare. Efteråt talade alla bara om Eck och Luther. Carlstadt blev mycket ledsen och förbittrad över detta, men höll det mest inom sig själv och väntade på möjligheten att själv få träda fram.

När Luther senare hölls gömd på slottet Wartburg trädde Carlstadt fram. Nu skulle äntligen reformationen i Wittenberg genomföras med kraft! Carlstadt samlade massor av folk och predikade att man skulle rensa kyrkorna från bilder och göra en radikal förändring av gudstjänsten. Nu var det äntligen Carlstadt som var ledaren för folket!

Men förvirringen blev stor och Luther återvände med lugnande predikningar, där han visade hur felaktigt man hade handlat när man med våld ville införa reformationen. Istället predikade Luther lag och evangelium så att människorna i sitt hjärta skulle förstå att Kristus och rättfärdiggörelsen genom tron var själva huvudsaken. Yttre förändringar kunde sedan ske efter hand som övertygelsen om detta växte hos folket.

För Carlstadts del slutade det hela tyvärr olyckligt. Han kunde inte smälta att folket lyssnade mer på Luther än på honom. Så började han i hemlighet predika mot Luthers bibliska nattvardslära och byggde upp en församling som var motståndare till Luther. Carlstadt reste sedan också runt och förkunnade sina nya, svärmiska läror för alla som ville

lyssna. Detta blev början till den reformerta kyrkan med sin villolära, som snart växte och blev stor på många håll i Tyskland, Schweiz, Frankrike, Holland och England. Så förde Carlstadts önskan att stå i centrum som den store ledaren av reformationen till att förnekelsen av Kristi kropp och blod i nattvarden och andra falska läror splittrade reformationen och många människor fördes bort från den sanna tron.

Johannes döparen däremot leddes på rätt väg av Guds helige Ande. När folket strömmade till Jesus sade han:

"En människa kan inte ta sig något utan att det ges henne från himlen. Ni kan själva vittna om att jag sade: Jag är inte Messias, jag är sänd framför honom. Brudgum är den som har bruden. Men brudgummens vän står där och lyssnar till honom, och han gläder sig över brudgummens röst. Den glädjen är nu min helt och fullt. Han måste bli större och jag mindre. (v. 27-30).

Varje präst får sina gåvor av Gud, Ingen kan ta sig sådana gåvor själv. Johannes hade fått en speciell kallelse redan i moderlivet att vara Messias föregångare. Han kom för att bereda vägen för Jesus. Men han höll fast vid Guds ord och kallelse. Han visste att det var Jesus var brudgummen, medan han själv bara var brudgummens vän. Syftet med hans förberedande predikan och dop var just att människor skulle söka sig till Jesus. Därför gläder sig Johannes när han hör brudgummens röst. *"Den glädjen är nu min helt och fullt"*, säger han. Johannes vet att det är rätt och riktigt att Jesus hos åhörarna blir större och större, medan han själv blir mindre.

Detta gäller också församlingens kristna medlemmar. Önskan att ha en framstående ledare och en församling som växer till och blir stor och betydelsefull har lockat många kristna in i fördärvet. Man börjar då lätt kompromissa med Guds ord och går med på att samverka också med kyrkor där man inte lär Guds ord rent och klart i alla stycken. Så är det med hela den ekumeniska rörelsen. Där har man låtit bibelkritik och falska läror regera under lång tid. Så har detta kunnat bli en världsvid rörelse och man menar att detta är uppfyllelsen av Jesu ord: *"Jag ber att de alla ska vara ett... Då ska världen tro att du har sänt mig"* (Joh. 17:21). Men man har då tappat bort Kristus själv. Det är den världsvida rörelsen som blivit stor och mäktig. Men den enhet Jesus talar om har gått förlorad. Ty om den enheten säger Jesus på detta ställe: *"Jag ber att de alla ska vara ett, och att de ska vara i oss liksom du, Far, är i mig och jag i dig."* Detta är den sanna enheten i tron, där Jesus växer till medan vi förminskas. De som liksom Johannes håller fast vid brudgummen som hans sanna vänner, håller också fast vid allt vad Jesus har lärt. Enheten som Jesus bad om i sin bön gick omedelbart i uppfyllelse. Gud hörde strax Jesu bön. I denna enhet finns ingen plats för en mängd olika läror. Alla håller fast vid den enhet som finns i Gud själv och i hans ord. Såsom Sonen är ett med Fadern och Fadern ett med Sonen skall vi genom den Helige Andes verkan i ordet vara ett med Gud. Ingen kan ta detta av sig själv. Det är en Guds gåva genom tron. Därför skriver aposteln Paulus:

Men Gud som är rik på barmhärtighet har älskat oss med så stor kärlek, även när vi ännu var döda genom våra överträdelser, att han har gjort oss levande med Kristus. Av nåd är ni frälsta! Han har uppväckt oss med honom och satt oss med honom i den himmelska världen, i Kristus Jesus, för att i kommande tider visa sin överväldigande rika nåd genom godhet mot oss i Kristus Jesus (Ef. 2:4-7).

Johannes försätter och säger i vårt text om Jesus:

Den som kommer från himlen är över alla. Han vittnar om det han har sett och hört, men ingen tar emot hans vittnesbörd. Den som tar emot hans vittnesbörd har bekräftat att Gud är sann (v. 31f).

Enheten i Kristus består mellan alla dem som tar emot hans vittnesbörd. Tron ges av Gud när och var det behagar honom. Men alla trodde inte på Jesus. Många stod emot honom och till sist var det en stor folkmassa som blivit uppviglad och ropade: *Korsfäst, korsfäst!*

Så är det alltid där Guds ord predikas, också i vår tid. Många står emot Kristus när hans ord förkunnas rent och klart. Man vill bara höra sådant som stämmer med vad som är politiskt korrekt och vad som passar in i den nutida ”åsiktskorridoren”. Sådana kyrkor som är anpassade till detta kan man gärna acceptera. Men när Guds ord förkunnas rent och klart i alla stycken och sakramenten förvaltas rätt enligt ordet – då kommer motstånd, förakt och förtal. Så gick det till sist för Johannes döparen själv. När kung Herodes levde i äktenskapsbrott med sin brors hustru kunde Johannes inte tåga utan predikade mot denna synd. Så gör en rätt herde. Han gör det för Kristi skull, för att Han skall växa till. Om inte lagen predikas kommer synden inte att avslöjas och då behöver människan ingen frälsning. Så fick Johannes gå i döden som martyr för Kristi skull. Men han visste att döden bara var en väg till den slutliga frälsningen.

Så förhåll dig till Johannes till sist Kristus med orden.

Den som Gud har sänt talar Guds ord, för Gud ger Anden utan begränsning. Fadern älskar Sonen och har lagt allt i hans hand. Den som tror på Sonen har evigt liv. Den som inte lyder Sonen ska inte se livet, utan Guds vrede blir kvar över honom.” (v. 34ff)

Den helige Ande är given åt Kristus utan all begränsning. Jesus är Gud och ett med Fadern och Anden i den heliga Treenigheten. Kristus har kommit för att försona hela världen och ge evigt liv åt var och en som tror. Hans verk är fullkomligt. All synd låg på Jesus och i hans uppståndelse förkunnar Gud den fullkomliga rättfärdigheten för hela mänskligheten. Alla våra synder är kastade i havets djup. Den som tar emot detta budskap och tror på Sonen har evigt liv. Men den som inte tror blir kvar i synden under Guds vrede.

Detta är Skriftens klara lära om synd och nåd, frälsning och förtappelse. Detta budskap måste ljuda i den kristna kyrkan och det kommer förvisso att ljuda där varje dag fram till Kristi återkomst. Ja, han kommer snart tillbaka till denna världen, som han lovat. Må vi då var och en ha tagit emot honom som vår Frälsare och Saliggörare.

Amen.

Bön. Lovad vare Gud och välsignad i evighet, som med sitt ord har tröstat, lärt, förmanat och varnat oss. Hans Helige Ande stadfäste ordet i våra hjärtan, att vi inte må vara glömska hörare, utan ordets görare, och så dagligen tillväxa i tro, hopp, kärlek och tålamod intill änden, och bli evigt saliga. Genom Jesus Kristus, vår Herre och Frälsare. *Amen.*

Pålysning: Kyrkodagar i Finnåker planeras äga rum den 1-3 juli 2022. Både kyrkomedlemmar och gäster är välkomna. Program skickas ut senare i vår. Jag vill gärna ha en intresseanmälan från sådana som kanske tänker delta för att bekräfta bokningen på kursgården i slutet av januari. Definitiv anmälan sker sedan längre fram. Anmäl intresse via mejl till:

sten.rydh@gmail.com